

Deddf Addysg (Cymru) 2014

2014 dccc 5

RHAN 2

Y GWEITHLU ADDYSG

Cofrestru'r gweithlu addysg

9 Cofrestr

- (1) Rhaid i'r Cyngor sefydlu a chynnal cofrestr at ddibenion y Rhan hon.
- (2) Rhaid i'r gofrestr gynnwys enw pob person sy'n gymwys i'w gofrestru o dan adran 10 ac sy'n gwneud cais i gael ei gofrestru.
- (3) Rhaid i'r gofrestr gynnwys y categorïau a nodir ac a ddisgrifir yn nhabl 1 o Atodlen 2 (y "categorïau cofrestru").
- (4) Rhaid i bob person cofrestredig fod wedi ei gofrestru mewn o leiaf un categori cofrestru.
- (5) Caniateir i berson gael ei gofrestru ar sail dros dro.

10 Cymhwystra ar gyfer cofrestru

- (1) Mae person yn gymwys i'w gofrestru os yw'r person yn bodloni'r amodau yn yr adran hon.
- (2) Yr amod cyntaf yw bod y person—
  - (a) yn bodloni'r disgrifiad o gategori cofrestru ac wedi cwblhau'n foddhaol unrhyw gyfnod sefydlu sy'n ofynnol yn rhinwedd adran 17, neu
  - (b) yn bodloni unrhyw ofynion ar gyfer cofrestru dros dro a bennir drwy reoliadau gan Weinidogion Cymru.
- (3) Yr ail amod yw nad yw'r person—

- (a) wedi ei wahardd rhag gweithgaredd a reoleiddir sy'n ymwneud â phlant (o fewn ystyr adran 3(2) o [Ddeddf Diogelu Grwpiau Hyglwyf 2006 \(p. 47\)](#)),
  - (b) yn ddarostyngedig i orchymyn disgyblu a wneir o dan y Ddeddf hon ac yn rhinwedd y gorchymyn hwnnw mae'r person yn anghymwys i gofrestru, neu
  - (c) wedi ei anghymhwysio rhag gweithio mewn swydd sy'n cyfateb i'r categori cofrestru y mae'n ceisio cofrestru ar ei gyfer mewn rhan arall o'r Deyrnas Unedig.
- (4) Y trydydd amod yw bod y Cyngor, ar adeg cofrestru, yn fodlon bod y ceisydd yn berson addas i'w gofrestru yn y categori cofrestru y mae'n ceisio cofrestru ar ei gyfer.
- (5) Wrth arfer ei swyddogaethau o dan is-adran (4), rhaid i'r Cyngor roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru.
- (6) Caiff Gweinidogion Cymru drwy orchymyn ddiwygio is-adran (3) i bennu unrhyw seiliau ychwanegol o ran anghymhwystra sy'n angenrheidiol neu'n hwylus yn eu barn hwy.
- (7) Cyn gwneud gorchymyn o dan is-adran (6) rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag unrhyw bersonau neu gyrff sy'n briodol yn eu barn hwy.

11 Apellau yn erbyn gwrthod cais i gofrestru

- (1) Caiff person y mae ei gais i gofrestru wedi ei wrthod gan y Cyngor ar y sail nad oedd y Cyngor wedi ei fodloni o ran addasrwydd y ceisydd o dan adran 10(4) apelio yn erbyn y penderfyniad i'r Uchel Lys.
- (2) Rhaid gwneud apêl o dan is-adran (1) cyn pen y cyfnod o 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y dyddiad y cyflwynir yr hysbysiad am y penderfyniad i'r ceisydd.
- (3) Mewn cysylltiad ag apêl o'r fath, caiff yr Uchel Lys wneud unrhyw orchymyn sy'n briodol yn ei farn ef.
- (4) Mae penderfyniad yr Uchel Lys yn derfynol (ac ni chaniateir apelio yn ei erbyn).

12 Ffioedd cofrestru

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth ynghylch y ffioedd y caniateir iddynt fod yn daladwy mewn cysylltiad â chofrestru (gan gynnwys ffioedd er mwyn ailosod enw ar y gofrestr neu er mwyn cadw enw arni).
- (2) Caiff rheoliadau o dan yr adran hon, yn benodol, wneud darpariaeth—
- (a) yn awdurdodi'r Cyngor i godi ffioedd a'u hadennill;
  - (b) ynghylch swm y ffioedd (a phwy sydd i benderfynu'r swm hwnnw);
  - (c) ynghylch unrhyw eithriadau neu esemptiadau y caniateir iddynt fod yn gymwys neu y mae rhaid iddynt fod yn gymwys;
  - (d) yn ei gwneud yn ofynnol i gyflogwyr personau cofrestredig—
    - (i) didynnu (neu drefnu didyniad) o gyflog person cofrestredig unrhyw ffi sy'n daladwy, a
    - (ii) talu'r ffi honno i'r Cyngor;
  - (e) ynghylch y trefniadau sydd i'w mabwysiadu gan gyflogwyr yn unol â pharagraff (d);

- (f) ynghylch y taliadau gweinyddu y caiff cyflogwyr eu didynnu o unrhyw ffioedd a delir i'r Cyngor;
  - (g) ynghylch canlyniadau methu â thalu ffioedd (a gaiff gynnwys gwrthod cofrestru neu ddileu enw o'r gofrestr).
- (3) Yn yr adran hon, mae “cyflog” yn cynnwys unrhyw dâl sy'n daladwy mewn cysylltiad â gwasanaethau a ddarperir gan berson cofrestredig.

13 Cofrestru: darpariaeth bellach

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud unrhyw ddarpariaeth bellach ynghylch y gofrestr a chofrestru sy'n briodol neu'n hwylus yn eu barn hwy.
- (2) Caiff rheoliadau o dan yr adran hon, yn benodol, wneud darpariaeth ynghylch—
- (a) ffurf a chynnwys y gofrestr;
  - (b) y ffurf a'r dull ar gyfer gwneud cais i gofrestru;
  - (c) y ddogfennaeth a thystiolaeth arall sydd i fynd gyda cheisiadau;
  - (d) sut i roi gwybod i geisydd am—
    - (i) y penderfyniad o ran p'un ai i gymeradwyo neu i wrthod cais i gofrestru, a
    - (ii) yn achos gwrthod cofrestru, y sail ar gyfer gwrthod y cais a hawl y ceisydd i apelio yn erbyn y penderfyniad;
  - (e) y materion sydd i'w cofnodi yn y gofrestr yn erbyn enwau'r rhai hynny sydd wedi eu cofrestru ynddi;
  - (f) ailosod cofnodion a'u newid;
  - (g) dileu cofnodion o'r gofrestr o dan yr amgylchiadau hynny a bennir yn y rheoliadau;
  - (h) dyroddi tystysgrifau cofrestru a ffurf y tystysgrifau hynny;
  - (i) yr wybodaeth sydd wedi ei chynnwys yn y gofrestr y caniateir iddi fod ar gael i'r cyhoedd edrych arni a'r amgylchiadau hynny pan ganiateir i'r wybodaeth honno fod ar gael a'r amodau hynny y caniateir i'r wybodaeth honno fod ar gael yn ddarostyngedig iddynt.